

PHƯƠNG PHÁP CASIO – VINACAL
BÀI 26. TÌM HÌNH CHIẾU VUÔNG GÓC TRONG KHÔNG GIAN

I) KIẾN THỨC NỀN TẢNG

1. Hình chiếu vuông góc của một điểm đến một mặt phẳng

- Cho điểm $M(x_0; y_0; z_0)$ và mặt phẳng $(P): Ax + By + Cz + D = 0$ thì hình chiếu vuông góc H của M trên mặt phẳng (P) là giao điểm của đường thẳng Δ và mặt phẳng (P)
- Δ là đường thẳng qua M và vuông góc với (P) (Δ nhận $\vec{n_P}$ làm $\vec{u_\Delta}$)

2. Hình chiếu vuông góc của một điểm đến một đường thẳng

- Cho điểm $M(x_0; y_0; z_0)$ và đường thẳng $d: \frac{x - x_N}{a} = \frac{y - y_N}{b} = \frac{z - z_N}{c}$ thì hình chiếu vuông góc của M lên đường thẳng d là điểm H thuộc d sao cho $\vec{MH} \perp \vec{u_d} \Leftrightarrow \vec{MH} \cdot \vec{u_d} = 0$

3. Hình chiếu vuông góc của một đường thẳng đến một mặt phẳng

- Cho đường thẳng d và mặt phẳng (P) . Hình chiếu vuông góc của đường thẳng d đến mặt phẳng (P) là giao điểm của mặt phẳng (α) và mặt phẳng (P)
- (α) là mặt phẳng đi chứa d và vuông góc với (P)
- (α) nhận $\vec{u_d}$ và $\vec{n_P}$ là cặp vectơ chỉ phương
- (α) chứa mọi điểm nằm trong đường thẳng d

4. Lệnh Caso

- Lệnh đăng nhập môi trường vecto MODE 8
- Nhập thông số vecto MODE 8 1 1
- Tính tích vô hướng của 2 vecto : vectoA SHIFT 5 7 vectoB
- Tính tích có hướng của hai vecto : vectoA x vectoB
- Lệnh giá trị tuyệt đối SHIFT HYP
- Lệnh tính độ lớn một vecto SHIFT HYP
- Lệnh dò nghiệm của bất phương trình MODE 7
- Lệnh dò nghiệm của phương trình SHIFT SOLVE

II) VÍ DỤ MINH HỌA

VD1-[Thi thử Sở GD-ĐT tỉnh Hà Tĩnh lần 1 năm 2017]

Cho mặt phẳng $(\alpha): 3x - 2y + z + 6 = 0$ và điểm $A(2; 1; 0)$. Hình chiếu vuông góc của A lên mặt phẳng (α) có tọa độ

A. $(2; 2; 3)$ B. $(1; 1; 2)$ C. $(1; 0; 3)$ D. $(-1; 1; 1)$

GIẢI

➤ Gọi H là hình chiếu vuông góc của A lên $(\alpha) \Rightarrow$ Đường thẳng AH song song với

$$\begin{cases} x = 2 + 3t \\ y = 1 - 2t \\ z = t \end{cases}$$

vecto pháp tuyến $\vec{n_\alpha}(3; -2; 1)$ của $(\alpha) \Rightarrow (AH): \begin{cases} x = 2 + 3t \\ y = 1 - 2t \\ z = t \end{cases}$

$$\begin{cases} x = 2 + 3t \\ y = 1 - 2t \\ z = t \end{cases}$$

$\Rightarrow$ Tọa độ điểm $A(2 + 3t; 1 - 2t; 1 + t)$

(Phần này ta dễ dàng nhẩm được mà không cần nháp)

- Để tìm t ta chỉ cần thiết lập điều kiện A thuộc (α) là xong

3 **(** **2** **+** **3** **ALPHA** **)** **)** **=** **2** **(** **-** **1** **=** **2** **ALPHA** **)** **)** **+** **ALPHA** **)**
+ **6** **SHIFT** **CALC** **1** **=**

$$\begin{array}{l} 3(2+3X)-2(-1-2X) \\ X= \\ L-R= \end{array} \quad \begin{array}{l} \text{Math} \\ -1 \\ 0 \end{array}$$

$$\Rightarrow t = -1 \Rightarrow H(-1; -1; -1)$$

$\Rightarrow$ Đáp số chính xác là **D**

VD2-[Thi Học sinh giỏi tỉnh Phú Thọ năm 2017]

Tìm tọa độ của điểm M' đối xứng với điểm $M(3; 3; 3)$ qua mặt phẳng $(P): x + y + z - 1 = 0$

- A. $M'(\frac{1}{3}; \frac{1}{3}; \frac{1}{3})$ B. $M'(\frac{1}{3}; \frac{1}{3}; \frac{1}{3})$
 C. $M'(\frac{7}{3}; \frac{7}{3}; \frac{7}{3})$ D. $M'(\frac{7}{3}; \frac{7}{3}; \frac{7}{3})$

GIẢI

- Tương tự ví dụ 1 ta nhẩm được tọa độ hình chiếu vuông góc H của M lên (P) là $M(3+t; 3+t; 3+t)$

- Tính t bằng Casio.

3 **+** **ALPHA** **)** **+** **3** **+** **ALPHA** **)** **+** **3** **+** **ALPHA** **)** **=** **1** **SHIFT** **CALC** **1** **=**

$$\begin{array}{l} 3+X+3+X+3+X-1 \\ X= \\ L-R= \end{array} \quad \begin{array}{l} \text{Math} \\ -2.666666667 \\ 0 \end{array}$$

$$\text{Ta thu được } t = -\frac{8}{3} \Rightarrow H(-\frac{1}{3}; -\frac{1}{3}; -\frac{1}{3})$$

- Vì A' đối xứng với M qua H nên H là trung điểm của MM' . Theo quy tắc trung điểm ta suy ra được $M'(\frac{7}{3}; \frac{7}{3}; \frac{7}{3})$.

$\Rightarrow$ Đáp số chính xác là **C**

VD3-[Thi thử THPT Quảng Xương – Thanh Hóa lần 1 năm 2017]

Trong không gian với hệ tọa độ $Oxyz$, cho đường thẳng $d: \frac{x-3}{2} = \frac{y+1}{1} = \frac{z-1}{2}$ và điểm

$M(1; 2; 3)$. Tọa độ hình chiếu vuông góc của điểm M lên đường thẳng d là:

- A. $H(1; 2; 1)$ B. $H(1; 2; 1)$ C. $H(-1; 2; 1)$ D. $H(1; 2; 1)$

GIẢI

- Gọi H là hình chiếu vuông góc của M lên đường thẳng d .

$$\begin{cases} x = 3+t \\ y = -1+t \\ z = 1+2t \end{cases}$$

Đường thẳng d có phương trình tham số $\begin{cases} y = -1+t \\ z = 1+2t \end{cases} \Rightarrow$ Tọa độ

$$\begin{cases} x = 3+t \\ y = -1+t \\ z = 1+2t \end{cases}$$

$$H(3+t; -1+t; 1+2t)$$

$$MH \perp d \Rightarrow M\vec{H} \cdot \vec{u_d} = 0 \text{ với } \vec{u_d}(2; 1; 2)$$

➤ Sử dụng máy tính Casio bấm :

$\boxed{2} \boxed{(} \boxed{3} \boxed{+} \boxed{2} \boxed{\text{ALPHA}} \boxed{)} \boxed{-} \boxed{1} \boxed{)} \boxed{+} \boxed{(} \boxed{-} \boxed{1} \boxed{+} \boxed{\text{ALPHA}} \boxed{)} \boxed{-} \boxed{2} \boxed{)} \boxed{+} \boxed{2} \boxed{(} \boxed{1} \boxed{+} \boxed{2} \boxed{\text{ALPHA}} \boxed{)} \boxed{-} \boxed{-} \boxed{3} \boxed{)} \boxed{\text{SHIFT}} \boxed{\text{CALC}} \boxed{1} \boxed{=}$

$$\begin{array}{l} 2(3+2X-1)+(-1+X) \\ X= \\ L-R= \end{array} \begin{array}{l} \text{Math} \\ -1 \\ 0 \end{array}$$

Khi đó $t = 1 \Rightarrow H(1; 2; 1)$

$\Rightarrow$ Đáp số chính xác là **B**

VD4-[Thi thử chuyên Khoa học tự nhiên lần 2 năm 2017]

Trong không gian với hệ tọa độ $Oxyz$, cho đường thẳng $d: \frac{x}{1} = \frac{y}{1} = \frac{z+1}{2}$ và điểm

$A(2; 1; 1)$. Gọi I là hình chiếu vuông góc của A lên d . Viết phương trình mặt cầu (C) có tâm I và đi qua A

A. $x^2 + (y-3)^2 + (z-1)^2 = 20$

B. $x^2 + (y-3)^2 + (z-1)^2 = 5$

C. $(x-1)^2 + (y-2)^2 + (z+1)^2 = 20$

D. $(x-1)^2 + (y-2)^2 + (z+1)^2 = 14$

GIẢI

➤ Điểm I có tọa độ $I(1-t; 2+t; 1+t)$

➤ Thiết lập điều kiện vuông góc $\Leftrightarrow \vec{IA} \cdot \vec{u_d} = 0$

$\boxed{-} \boxed{1} \boxed{(} \boxed{1} \boxed{-} \boxed{\text{ALPHA}} \boxed{)} \boxed{-} \boxed{2} \boxed{)} \boxed{+} \boxed{(} \boxed{2} \boxed{+} \boxed{\text{ALPHA}} \boxed{)} \boxed{-} \boxed{-} \boxed{1} \boxed{)} \boxed{+} \boxed{2} \boxed{(} \boxed{-} \boxed{1} \boxed{+} \boxed{2} \boxed{\text{ALPHA}} \boxed{)} \boxed{-} \boxed{1} \boxed{)} \boxed{\text{SHIFT}} \boxed{\text{CALC}} \boxed{1} \boxed{=}$

$$\begin{array}{l} -1(1-X-2)+(2+X) \\ X= \\ L-R= \end{array} \begin{array}{l} \text{Math} \\ 0 \\ 0 \end{array}$$

$\Rightarrow t = 0 \Rightarrow I(1; 2; 1)$

➤ Với $I(1; 2; 1)$ và $A(2; 1; 1)$ ta có : $R^2 = IA^2 = |\vec{IA}|^2 = 14$

$\boxed{\text{MODE}} \boxed{8} \boxed{1} \boxed{1} \boxed{2} \boxed{-} \boxed{1} \boxed{=}$ $\boxed{-} \boxed{1} \boxed{-} \boxed{2} \boxed{=}$ $\boxed{1} \boxed{-} \boxed{-} \boxed{1} \boxed{=}$ $\boxed{\text{ON}}$
 $\boxed{\text{SHIFT}} \boxed{\text{hyp}} \boxed{\text{SHIFT}} \boxed{5} \boxed{3} \boxed{)} \boxed{=}$ $\boxed{=}$ $\boxed{x^2} \boxed{=}$

Ans²

VCT

14

$\Rightarrow$ Đáp số chính xác là **D**

VD5-[Thi thử chuyên Khoa học tự nhiên lần 1 năm 2017]

Cho đường thẳng $d: \frac{x}{2} = \frac{y+1}{1} = \frac{z-2}{1}$. Hình chiếu vuông góc của d lên mặt phẳng

(Oxy) là :

$$\begin{array}{llll} \begin{cases} x = 0 \\ y = 1 - t \\ z = 0 \end{cases} & \begin{cases} x = 1 + 2t \\ y = 1 + t \\ z = 0 \end{cases} & \begin{cases} x = -1 + 2t \\ y = 1 + t \\ z = 0 \end{cases} & \begin{cases} x = -1 + 2t \\ y = 1 + t \\ z = 0 \end{cases} \\ \text{A.} & \text{B.} & \text{C.} & \text{D.} \end{array}$$

GIẢI

- Ta hiểu : Hình chiếu vuông góc d' của d lên mặt phẳng (Oxy) là giao tuyến của mặt phẳng (α) chứa d vuông góc với (Oxy) và mặt phẳng (Oxy)
- Mặt phẳng (α) chứa d và vuông góc với (Oxy) nên nhận vecto chỉ phương $\vec{u}(2;1;1)$ của đường thẳng d và vecto pháp tuyến $\vec{n}_{Oxy}(0;0;1)$ là cặp vecto chỉ phương

$$\Rightarrow \vec{n}_\alpha = [\vec{u}_d; \vec{n}_{Oxy}] = (1; 2; 0)$$

MODE 8 1 1 2 = 1 = 1 = MODE 8 2 1 0 = 0 = 1 = ON
SHIFT 5 3 X SHIFT 5 4 =

VCTO
Ans [ ] -2 0]

1

Hơn nữa (α) đi qua điểm có tọa độ $(1; 1; 2)$ nên có phương trình :

$$(\alpha): 1(x - 1) - 2(y - 1) + 0(z - 2) = 0 \Leftrightarrow (\alpha): x - 2y - 3 = 0$$

- Phương trình của d' có dạng $\begin{cases} (\alpha): x - 2y - 3 = 0 \\ (Oxy): z = 0 \end{cases}$. Chuyển sang dạng tham số ta có :

$$\vec{u}_{d'} = [\vec{n}_{Oxy}; \vec{n}_\alpha] = (-2; -1; 0)$$

MODE 8 1 1 1 = - 2 = 0 = MODE 8 2 1 0 = 0 = 1 = ON
ON SHIFT 5 3 X SHIFT 5 4 =

VCTO
Ans [ ] -2 -1 0]

-2

Có 3 đáp án thỏa mãn vecto chỉ phương có tọa độ $(-2; -1; 0)$ là **B**, **C**, **D**

Tuy nhiên chỉ có đáp án **B** chứa điểm $M(1; 1; 0)$ và điểm này cũng thuộc d'

$\Rightarrow$ Đáp số chính xác là **B**

VD6-[Câu 61 Sách bài tập hình học nâng cao 12]

$$\begin{cases} x = \frac{7}{2} - 3t \\ y = 2t \\ z = 2t \end{cases}$$

Viết phương trình hình chiếu vuông góc của đường thẳng $d: \begin{cases} y = 2t \\ z = 2t \end{cases}$ trên

$$\begin{cases} x = \frac{7}{2} - 3t \\ y = 2t \\ z = 2t \end{cases}$$

$$(\alpha): x + 2y - 2z - 2 = 0$$

A. $\frac{x-5}{4} = \frac{y+\frac{3}{2}}{2} = \frac{z}{1}$

B. $\frac{x+5}{4} = \frac{y-\frac{3}{2}}{2} = \frac{z}{1}$

$$\text{C. } 2 \frac{x-5}{4} = \frac{y+\frac{3}{2}}{2} = \frac{z}{1} \quad \text{D. } \frac{x+5}{4} = \frac{y-\frac{3}{2}}{2} = \frac{z}{1}$$

GIẢI

- Lập phương trình mặt phẳng (β) chứa d và vuông góc với (α)

$$\vec{n}_\beta = [\vec{u}_d; \vec{n}_\alpha] = (8; 4; 8)$$

MODE 8 1 1 3 = - 2 = - 2 = MODE 8 2 1 1 = 2 = - 2 =

ON SHIFT 5 3 X SHIFT 5 4 =

Ans VCT 4 8

(β) đi qua điểm $\left(\frac{7}{2}; 0; 0\right)$ nên có phương trình

$$8\left(x - \frac{7}{2}\right) + 8y + 8z = 0 \Leftrightarrow 2x + 2y + 2z - 7 = 0$$

- Ta có $d': \begin{cases} 2x + 2y + 2z - 7 = 0 \\ x + 2y - 2z - 2 = 0 \end{cases}$

Tính $\vec{n}_d = [\vec{n}_\alpha; \vec{n}_\beta] = (8; 6; 2) \Rightarrow \vec{n} (4; 3; 2)$ cũng là vectơ chỉ phương của d'

Đường thẳng d' lại đi qua điểm $\left(5; \frac{3}{2}; 0\right)$ nên có phương trình: $\frac{x-5}{4} = \frac{y+\frac{3}{2}}{2} = \frac{z}{1}$

$\Rightarrow$ Đáp án chính xác là **A**

BÀI TẬP TỰ LUYỆN

Bài 1-[Thi thử THPT Phạm Văn Đồng lần 1 năm 2017]

Hình chiếu vuông góc của $A(2; 4; 3)$ lên mặt phẳng $(P): 2x - 3y + 6z + 19 = 0$ có tọa độ là:

- A. $(1; 1; 2)$ B. $\left(\frac{20}{7}; \frac{37}{7}; \frac{3}{7}\right)$ C. $\left(\frac{2}{5}; \frac{37}{5}; \frac{31}{5}\right)$ D. Kết quả khác

Bài 2-[Thi Học sinh giỏi tỉnh Ninh Bình năm 2017]

Trong không gian với hệ tọa độ Oxy cho mặt phẳng $(P): x + y - z - 4 = 0$ và điểm

$M(1; 2; 2)$. Tìm tọa độ điểm N đối xứng với điểm M qua mặt phẳng (P)

- A. $N(3; 4; 8)$ B. $N(3; 0; 4)$ C. $N(3; 0; 8)$ D. $N(3; 4; 4)$

Bài 3-[Thi thử chuyên Khoa học tự nhiên lần 1 năm 2017]

Cho $A(5; 1; 3), B(-5; 1; 1), C(1; 3; 0), D(3; 6; 2)$. Tọa độ của điểm A' đối xứng với A qua mặt phẳng (BCD) là:

- A. $(-1; 7; 5)$ B. $(1; 7; 5)$ C. $(1; 7; 5)$ D. $(1; 7; 5)$

Bài 4-[Thi thử chuyên Khoa học tự nhiên lần 2 năm 2017]

Trong không gian với hệ tọa độ $Oxyz$ cho đường thẳng $d: \frac{x+1}{2} = \frac{y}{2} = \frac{z+2}{3}$ và mặt phẳng $(P): x+y+2z+3=0$. Viết phương trình hình chiếu vuông góc của d trên mặt phẳng (P) .

- A. $\frac{x}{1} = \frac{y}{1} = \frac{z+1}{3}$ B. $\frac{x+2}{3} = \frac{y+1}{1} = \frac{z}{1}$
 C. $\frac{x}{3} = \frac{y}{1} = \frac{z+1}{1}$ D. $\frac{x+2}{1} = \frac{y+1}{1} = \frac{z}{3}$

Bài 5-[Câu 75 Sách bài tập hình học nâng cao lớp 12]

Cho ba điểm $A(1; 3; 2)$, $B(4; 0; 3)$, $C(5; 1; 4)$. Tìm tọa độ hình chiếu H của A lên đường thẳng BC

- A. $\left(\frac{77}{17}; \frac{9}{17}; \frac{12}{17}\right)$ B. $\left(\frac{77}{17}; \frac{9}{17}; \frac{12}{17}\right)$ C. $\left(\frac{77}{17}; \frac{9}{17}; \frac{12}{17}\right)$ D. $\left(\frac{77}{17}; \frac{9}{17}; \frac{12}{17}\right)$

Bài 6-[Câu 76 Sách bài tập hình học nâng cao lớp 12]

Tìm tọa độ điểm đối xứng của $M(3; 1; 1)$ qua đường thẳng d là giao tuyến của hai mặt phẳng $(\alpha): 4x - 3y - 13 = 0$ và $(\beta): y - 2z + 5 = 0$

- A. $(2; 5; 3)$ B. $(2; 5; 3)$ C. $(5; 7; 3)$ D. $(5; 7; 3)$

Bài 7-[Câu 22 Sách bài tập hình học nâng cao lớp 12]

Cho đường thẳng $d: \frac{x-1}{2} = \frac{y+1}{1} = \frac{z-2}{1}$. Hình chiếu vuông góc của d trên mặt phẳng tọa độ (Oxy) là:

- A. $\begin{cases} x=0 \\ y=1-t \\ z=0 \end{cases}$ B. $\begin{cases} x=1+2t \\ y=1+t \\ z=0 \end{cases}$ C. $\begin{cases} x=1+2t \\ y=1+t \\ z=0 \end{cases}$ D. $\begin{cases} x=1+2t \\ y=1+t \\ z=0 \end{cases}$

LỜI GIẢI BÀI TẬP TỰ LUYỆN

Bài 1-[Thi thử THPT Phạm Văn Đồng lần 1 năm 2017]

Hình chiếu vuông góc của $A(2; 4; 3)$ lên mặt phẳng $(P): 2x - 3y + 6z + 19 = 0$ có tọa độ là:

- A. $(1; 1; 2)$ B. $\left(\frac{20}{7}; \frac{37}{7}; \frac{3}{7}\right)$ C. $\left(\frac{2}{5}; \frac{37}{5}; \frac{31}{5}\right)$ D. Kết quả khác

GIẢI

$$\begin{cases} x=2+2t \\ y=4-3t \\ z=3+6t \end{cases}$$

- Đường thẳng Δ chứa A và vuông góc với (P) có phương trình: $\begin{cases} y=4-3t \\ z=3+6t \end{cases}$

Điểm H là hình chiếu vuông góc của A lên (P) nên có tọa độ $H(2+2t; 4-3t; 3+6t)$

- Tính t bằng Casio

$\boxed{2} \boxed{(} \boxed{-} \boxed{2} \boxed{+} \boxed{2} \boxed{\text{ALPHA}} \boxed{)} \boxed{)} \boxed{-} \boxed{3} \boxed{(} \boxed{4} \boxed{-} \boxed{3} \boxed{\text{ALPHA}} \boxed{)} \boxed{)} \boxed{+} \boxed{6} \boxed{(} \boxed{3} \boxed{+} \boxed{6} \boxed{\text{ALPHA}} \boxed{)} \boxed{)} \boxed{+} \boxed{1} \boxed{9} \boxed{\text{SHIFT}} \boxed{\text{CALC}} \boxed{1} \boxed{=}$

$$2(-2+2X)-3(4-3X) \\ X = -0.428571428 \\ L-R = 0$$

Chuyển t về dạng phân thức

Ans → A

$$-\frac{3}{7}$$

Vậy $t = \frac{3}{7} \Rightarrow H\left(\frac{20}{7}; \frac{37}{7}; \frac{3}{7}\right)$

Vậy đáp số chính xác là **B**

Bài 2-[Thi Học sinh giỏi tỉnh Ninh Bình năm 2017]

Trong không gian với hệ tọa độ Oxy cho mặt phẳng $(P): x + y - z - 4 = 0$ và điểm

$M(1; 2; 2)$. Tìm tọa độ điểm N đối xứng với điểm M qua mặt phẳng (P)

A. $N(3; 4; 8)$ **B.** $N(3; 0; -4)$ **C.** $N(3; 0; 8)$ **D.** $N(3; 4; -4)$

GIẢI

$$\begin{cases} x = 1 + t \\ y = 2 + t \\ z = 2 - t \end{cases}$$

- Phương trình $\Delta: \begin{cases} y = 2 + t \\ z = 2 - t \end{cases} \Rightarrow$ Tọa độ hình chiếu $H(1+t; 2+t; 2-t)$

$$\begin{cases} x = 1 + t \\ y = 2 + t \\ z = 2 - t \end{cases}$$

- Tìm t bằng Casio ta được $t = 1$

1 **+** **ALPHA** **)** **=** **2** **+** **ALPHA** **)** **=** **(** **=** **2** **=** **ALPHA** **)** **)** **=** **4** **SHIFT** **CALC** **1** **=**

$$1+X-2+X-(-2-X)-4 \\ X = 1 \\ L-R = 0$$

Với $t = 1 \Rightarrow H(2; 1; 3) \Rightarrow N(3; 0; -4)$

$\Rightarrow$ Đáp án chính xác là **B**

Bài 3-[Thi thử chuyên Khoa học tự nhiên lần 1 năm 2017]

Cho $A(5; 1; 3), B(-5; 1; 1), C(1; 3; 0), D(3; 6; 2)$. Tọa độ của điểm A' đối xứng với A qua mặt phẳng (BCD) là :

A. $(-1; 7; 5)$ **B.** $(1; 7; 5)$ **C.** $(1; 7; -5)$ **D.** $(1; -7; 5)$

GIẢI

- Tính vectơ chỉ phương của $(BCD): \vec{u} = [\vec{BC}; \vec{BD}] = (-5; 10; -10)$

MODE **8** **1** **1** **1** **=** **=** **5** **=** **=** **3** **=** **1** **=** **0** **=** **=** **1** **=**

MODE **8** **2** **1** **3** **=** **=** **5** **=** **=** **6** **=** **1** **=** **2** **=** **=** **1** **=**

ON **SHIFT** **5** **3** **X** **SHIFT** **5** **4** **=**

$$\text{Ans} \quad \text{VCT} \quad \begin{bmatrix} -5 \\ 10 \\ -10 \end{bmatrix}$$

$$-5$$

(BCD) qua $B(-5; 1; 1) \Rightarrow (BCD): 5(x+5) - 10(y-1) - 10(z+1) = 0$

$$\Leftrightarrow x + 2y + 2z + 5 = 0$$

- Gọi H là hình chiếu của A lên $(BCD) \Rightarrow H(5+t; 1+2t; 3+2t)$. Tính t

MODE 1 5 + ALPHA) + 2 (1 + 2 ALPHA)) + 2 (3 + 2 ALPHA))
+ 5 SHIFT CALC 1 =

$$5 + X + 2(1 + 2X) + 2(3 + 2X) = 0$$

$$X = -2$$

$$L-R = 0$$

$$\Rightarrow t = -2 \Rightarrow H(3; 3; 1) \Rightarrow A'(1; 7; 5)$$

$\Rightarrow$ Đáp án chính xác là C

Bài 4-[Thi thử chuyên Khoa học tự nhiên lần 2 năm 2017]

Trong không gian với hệ tọa độ $Oxyz$ cho đường thẳng $d: \frac{x+1}{2} = \frac{y}{2} = \frac{z+2}{3}$ và mặt phẳng $(P): x + y + 2z + 3 = 0$. Viết phương trình hình chiếu vuông góc của d trên mặt phẳng (P) .

A. $\frac{x-2}{1} = \frac{y-1}{1} = \frac{z+1}{3}$

B. $\frac{x+2}{3} = \frac{y+1}{1} = \frac{z-1}{1}$

C. $\frac{x-2}{3} = \frac{y-1}{1} = \frac{z+1}{1}$

D. $\frac{x+2}{1} = \frac{y+1}{1} = \frac{z-1}{3}$

GIẢI

- Lập mặt phẳng (α) chứa d và vuông góc với $(P) \Rightarrow \vec{n}_\alpha = [\vec{u}_d; \vec{n}_P] = (1; 7; 4)$

MODE 8 1 1 2 = 2 = 3 = MODE 8 2 1 - 1 = 1 = 2 = ON
SHIFT 5 3 X SHIFT 5 4 =

$$\vec{n}_\alpha = (1; 7; 4)$$

1

$$(\alpha): (x+1) - 7y + 4(z+2) = 0 \Leftrightarrow x - 7y + 4z + 9 = 0$$

- Đường thẳng d có phương trình tổng quát $\begin{cases} x - 7y + 4z + 9 = 0 \\ -x + y + 2z + 3 = 0 \end{cases}$. Để so sánh kết quả ta phải

chuyển phương trình đường thẳng d về dạng chính tắc

Ta có: $\vec{u}_d = [\vec{n}_\alpha; \vec{n}_P] = (-18; -6; -6) \Rightarrow \vec{u}(3; 1; 1)$ cũng là vectơ chỉ phương của d

MODE 8 1 1 1 = - 7 = 4 = MODE 8 2 1 - 1 = 1 = 2 = ON
SHIFT 5 3 X SHIFT 5 4 =

$$\vec{u}_d = (-18; -6; -6)$$

-18

Hơn nữa điểm $M(2; 1; 1)$ cũng thuộc $d \Rightarrow$ Phương trình chính tắc $d: \frac{x-2}{3} = \frac{y-1}{1} = \frac{z-1}{1}$

$\Rightarrow$ Đáp số chính xác là C

Bài 5-[Câu 75 Sách bài tập hình học nâng cao lớp 12]

Cho ba điểm $A(1; 3; 2), B(4; 0; 3), C(5; 1; 4)$. Tìm tọa độ hình chiếu H của A lên đường thẳng BC

- A. $(\frac{77}{17}; \frac{9}{17}; \frac{12}{17})$ B. $(\frac{77}{17}; \frac{9}{17}; \frac{12}{17})$ C. $(\frac{77}{17}; \frac{9}{17}; \frac{12}{17})$ D. $(\frac{77}{17}; \frac{9}{17}; \frac{12}{17})$

GIẢI

- Đường thẳng BC nhận vectơ $\vec{BC}(1; 1; 7)$ là vectơ chỉ phương và đi qua điểm $B(4; 0; 3)$

$$\begin{cases} x = 4 + t \\ y = t \\ z = 3 + 7t \end{cases}$$

$$\Rightarrow BC: \begin{cases} y = t \\ z = 3 + 7t \end{cases}$$

$$\begin{cases} x = 4 + t \\ y = t \\ z = 3 + 7t \end{cases}$$

Gọi H là hình chiếu vuông góc của A lên $BC \Rightarrow H(4+t; t; 3+7t)$

- Mặt khác $\vec{AH} \perp \vec{BC} \Rightarrow \vec{AH} \cdot \vec{BC} = 0$.

MODE 1 4 + ALPHA) = = 1) = (= ALPHA) = 3) + 7 (= 3
+ 7 ALPHA) = 2) SHIFT CALC 1 =

(4+X--1)-(-X-3)÷
X= 0.5294117647
L-R= 0

Chuyển t về dạng phân số SHIFT RCL (←)

Ans→A

Math ▲

$$\frac{9}{17}$$

$$\Rightarrow t = \frac{9}{17} \Rightarrow H\left(\frac{77}{17}; \frac{9}{17}; \frac{12}{17}\right)$$

$\Rightarrow$ Đáp số chính xác là A

Bài 6-[Câu 76 Sách bài tập hình học nâng cao lớp 12]

Tìm tọa độ điểm đối xứng của $M(3; 1; 1)$ qua đường thẳng d là giao tuyến của hai mặt phẳng $(\alpha): 4x - 3y - 13 = 0$ và $(\beta): y - 2z + 5 = 0$

- A. $(2; 5; 3)$ B. $(2; 5; 3)$ C. $(5; 7; 3)$ D. $(5; 7; 3)$

GIẢI

- d là giao tuyến của 2 mặt phẳng $(\alpha); (\beta)$ nên có phương trình tổng quát: $\begin{cases} 4x - 3y - 13 = 0 \\ y - 2z + 5 = 0 \end{cases}$

- Vectơ chỉ phương của d là $\vec{u}_d = [\vec{n}_\alpha; \vec{n}_\beta] = (6; 8; 4) \Rightarrow$ nhận $\vec{u}(3; 4; 2)$ là vectơ chỉ phương

MODE 8 1 1 4 = = 3 = 0 = MODE 8 2 1 0 = 1 = = 2 = ON
SHIFT 5 3 X SHIFT 5 4 =

Ans
[ ] F 8 4]
6

$$\begin{cases} x = 4 + 3t \\ y = 1 + 4t \\ z = 3 + 2t \end{cases}$$

Đường thẳng d có vectơ đi qua điểm $N(4;1;3)$ nên có phương trình tham số

- Điểm H là hình chiếu vuông góc của M lên đường thẳng d nên có tọa độ $M(4+3t; 1+4t; 3+2t)$

Mặt khác $MH \perp d \Rightarrow MH \cdot \vec{u} = 0$

MODE 1 3 (4 + 3 ALPHA) - - 3) + 4 (1 + 4 ALPHA) - 1)
 + 2 (3 + 2 ALPHA) - - 1) SHIFT CALC 1 =
 3(4+3X--3)+4(1+
 X= -1
 L-R= 0

$$\Rightarrow t = 1 \Rightarrow H(1; 3; 1)$$

M' đối xứng M qua d vậy H là trung điểm $MM' \Rightarrow M'(5; 7; 3)$

$\Rightarrow$ Đáp số chính xác là **D**

Bài 7-[Câu 22 Sách bài tập hình học nâng cao lớp 12]

Cho đường thẳng $d: \frac{x-1}{2} = \frac{y+1}{1} = \frac{z-2}{1}$. Hình chiếu vuông góc của d trên mặt phẳng tọa độ (Oxy) là:

- A. $\begin{cases} x = 0 \\ y = 1-t \\ z = 0 \end{cases}$ B. $\begin{cases} x = 1+2t \\ y = 1+t \\ z = 0 \end{cases}$ C. $\begin{cases} x = 1+2t \\ y = 1+t \\ z = 0 \end{cases}$ D. $\begin{cases} x = 1+2t \\ y = 1+t \\ z = 0 \end{cases}$

GIẢI

- Dung mặt phẳng (α) chứa đường thẳng d và vuông góc với

$$(Oxy) \Rightarrow \vec{n}_\alpha = [\vec{u}_d; \vec{n}_{Oxy}] = (1; 2; 0)$$

MODE 8 1 1 2 = 1 = 1 = MODE 8 2 1 0 = 0 = 1 = ON
 SHIFT 5 3 X SHIFT 5 4 =

Ans [ ] -2 0]

1

Mặt phẳng (α) chứa điểm $N(1; 1; 2)$ nên có phương trình là:

$$(\alpha): (x-1) - 2(y+1) + 0(z-2) = 0 \Leftrightarrow x - 2y - 3 = 0$$

- Đường thẳng d' là hình chiếu vuông góc của đường thẳng d lên mặt phẳng $(Oxy) \Rightarrow d'$ là

giao tuyến của (α) và $(Oxy) \Rightarrow d': \begin{cases} x - 2y - 3 = 0 \\ z = 0 \end{cases}$

Tính $\vec{u}_{d'} = [\vec{n}_\alpha; \vec{n}_{Oxy}] = (2; 1; 0) \Rightarrow$ nhận $\vec{u}(2; 1; 0)$ là vectơ chỉ phương

MODE 8 1 1 1 = - 2 = 0 = MODE 8 2 1 0 = 0 = 1 = ON
 SHIFT 5 3 X SHIFT 5 4 =

$$\text{Ans} \quad \text{VCT} \quad \begin{bmatrix} -1 \\ 0 \end{bmatrix} \quad -2$$

$$\begin{cases} x = 1 + 2t \end{cases}$$

Lại có d' qua điểm có tọa độ $(1; 1; 0) \Rightarrow d': \begin{cases} y = 1 + t \end{cases}$

$$\begin{cases} z = 0 \end{cases}$$

$\Rightarrow$ Đáp số chính xác là **B**.